

TUSSA ENERGI AS
Langemyra 6
6160 HOVDEBYGDA

Vår dato: 04.06.2018
Vår ref.: 201401566-12
Arkiv: 315 / 094.4Z
Deres dato:
Deres ref.: Elling Dybdal

Saksbehandler:
Heidi Kannick
hka@nve.no

Vedtak om revisjon av konsesjonsvilkår for Mørevassdraget, Volda kommune i Møre og Romsdal

Det skal gjennomføres en vilkårsrevisjon i medhold av vassdragsreguleringsloven. Revisjonssaken gjelder vilkårene for følgende konsesjon:

Kgl.res. av 01.09.1922: Reglement for manøvrering av reguleringsdammer i Mørevassdraget (reguleringshøyde for Kalvatn redusert med 5 m ved Departementets avgjørelse 09.05.1990)

Kravene

Vi viser til brev av 15.03.2014 fra Volda Jeger og Sportsfiskarlag og Naturvernforbundet i Ørsta og Volda med krav om revisjon av vassdragsreguleringen i Mørevassdraget, gitt i medhold av ovenfornevnte vassdragskonsesjon.

Kravene er i fellesskap fremsatt av Volda Jeger og Sportsfiskarlag og Naturvernforbundet i Ørsta og Volda. Kravene gjelder slipp av minstevannføring og magasinrestriksjoner, samt å hindre brå svingninger i vannføringen. Kravene er hovedsakelig begrunnet i levekårene for bl.a. padder, laks og ørret i tillegg til hensynet til landskap.

Kravdokumentet er forelagt Volda og Eid kommuner, der det er forespurt om kommunene ev. har egne revisjonskrav de ønsker å fremme. NVE har ikke mottatt ytterligere krav i denne forbindelse.

Kommentarer fra konsesjonær

Tussa Energi AS har i brev av 13.09.2017 kommentert kravene fra Volda Jeger og Sportsfiskarlag og Naturvernforbundet i Ørsta. NVE sammenfatter kommentarene fra regulanten i følgende punkter:

- På 1960-tallet ble Storevatnet senket ca. 3 m, og ble til 3 vatn – Eidsvatnet, Bulingen og Storevatnet. Ansvar for dette tiltaket hviler på andre enn kraftverkseier, og ev. andre enn kraftverkseier må således ta kostnadene for å reparere uheldige konsekvenser.
- Etter en uheldig hendelse i 2016, er Kolfossen kraftverk ytterligere sikret mot overspenninger i nettet. En eventuell stans vil derfor bli gjort med myke overganger for å hindre raske endringer i vanndekket areal i gyteområdet.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no

Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Abels gate 9
7030 TRONDHEIM

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvegen. 1B
6800 FØRDE

Region Øst
Vangsvæien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

- Sweco utførte en fiskeundersøkelse med enkel bonitering på strekningen fra utløpet av kraftverket og til sjøen. Rapporten viser til at denne strekningen er det beste gyteområdet.
- Vinter 2016 ble en størst mulig omløpsventil montert i kraftverket. Etter en befaring ble det konkludert med å bygge terskler for å bedre gyteplasser i Kolfosselva. Tiltaket er utsatt til kravene er fastlagt.
- Tussa mener det er gjort en faglig rett vurdering med tanke på prioritering for revurdering av Mørevassdraget.

For ytterligere detaljer, se kravdokument og regulantens kommentarer (inkl. vedlegg) til dette på sakens side på nve.no.

NVEs vurdering og konklusjon

Mørevassdraget er plassert i kategori 2.1 i rapporten «*Vannkraftkonsesjoner som kan revideres innen 2022*» (NVE-rapport 49/2013). Rapporten kan lastes ned fra NVEs nettside om revisjon av konsesjonsvilkår. Denne klassifiseringen er ikke styrende for hvorvidt det skal åpnes revisjonssak eller ikke. I OEDs retningslinjer er det fastsatt at det åpnes revisjonssak dersom de krav som er fremmet ligger innenfor det som er mulig å få endret i en revisjonssak (s. 16 i Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragsreguleringer).

NVE mener at det ved en vilkårsrevisjon skal legges vekt på miljøforbedrende tiltak. De miljømessige virkningene som er tatt opp i kravene påvirker allmenne interesser som ligger innenfor det som kan ivaretas gjennom konsesjonsvilkårene. Behovet for slike vilkår vurderes best gjennom en revisjonsprosess.

Når det gjelder krav knyttet til økonomiske vilkår (konsesjonsavgifter, konsesjonskraft og næringsfond) og krav knyttet til privatrettslige forhold omfattes disse normalt ikke av en vilkårsrevisjon.

I tidligere korrespondanse med NVE, bestrider Tussa Energi tidspunkt for revisjonsadgang for Mørevassdraget. Tussa Energi viser til at de den 25.09.1998 ble meddelt ervervskonsesjon på fallrettighetene til Kopa og Kolfossen kraftverk, samt overdragelse av tilhørende reguleringer. Konsesjonen var meddelt med vilkår om revisjonsadgang etter 30 år, altså fra 25.09.2028.

NVE er imidlertid av den oppfatning at spørsmålet om tidspunkt for revisjonsadgang må ses på med utgangspunkt i den gjeldende reguleringskonsesjonen fra 1922. Reguleringskonsesjonen fulgte uendret med ervervskonsesjonen, og det ble derfor ikke foretatt noen vurdering av vassdragstiltakenes betydning for naturmiljøet.

Tussa Energi har ikke i sine kommentarer til det foreliggende kravet omtalt muligheter for O/U-prosjekter som kan ses i sammenheng med en eventuell revisjon.

Vi viser til at hovedformålet med en revisjon er å bedre miljø- og naturforholdene ved å avbøte ulemper og negative virkninger ved utbyggingen. Bestemmelser i konsesjonen om høyeste og laveste regulerte vannstand (HRV og LRV) samt overføringer kommer ikke inn under hva som kan revideres. Revisjonen åpner i midlertid for å vurdere endring i blant annet manøvreringspraksis, minstevannføringslipp, biotopjusterende tiltak og utsetting av fisk.

NVE vil i sin behandling følge OEDs «Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragskonsesjoner» av 25.05.2012.

NVE vedtar at det skal gjennomføres en vilkårsrevisjon etter vassdragsreguleringslovens § 10. nr. 3 med grunnlag i vurderingene over. Revisjonen gjelder vilkårene for følgende konsesjon gitt ved Kongelig resolusjon av 01.09.1922: *Reglement for manøvrering av reguleringsdammer i*

Mørevassdraget. (Reguleringshøyde for Kalvatn redusert med 5 m ved Departementets avgjørelse 09.05.1990).

Videre saksgang

NVE ber om at Tussa Energi AS utarbeider et revisjonsdokument i tråd med mal for revisjonsdokument og OEDs «Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragskonsesjoner». Malen og retningslinjene finnes på vår hjemmeside: [NVEs nettside om revisjon av konsesjonsvilkår](#).

Ved utarbeidelse av revisjonsdokumentet skal man legge vekt på de forholdene som fremgår av kravdokumentene. Ved behov for ytterligere presisering og prioritering av kravene bør dette skje i dialog mellom kravstillerne, Tussa Energi AS og NVE med formål å få frem et best mulig underlag for revisjonsdokumentet. Dersom det er aktuelt å samordne opprustnings- og utvidelsesprosjekter med revisjonen må den videre prosessen rundt dette avklares med NVE før utarbeidelse av revisjonsdokumentet.

NVE vil anmode om at kotehøyder for reguleringer og annet oppgis i henhold til Kartverkets nyeste høydesystem (NN2000). Om nødvendig bør disse kotehøydene oppmåles på nytt.

Revisjonsdokumentet skal sendes til NVE for kvalitetskontroll før det kan endelig godkjennes og sendes på høring. Vi ber om at det lages et utkast til revisjonsdokument **innen 05.12.2018**. Ta gjerne kontakt med vår saksbehandler for å avklare innholdet i dokumentet.

NVE vil sende revisjonsdokument til berørte parter for uttalelse. Dokumentet legges ut til offentlig ettersyn lokalt og på internett, og kunngjøres i lokalpressen. Det vil etter høringen bli foretatt en befaring i området, ev. også avholdt møte med kommunene. NVE skal etter dette gi sin innstilling til Olje- og energidepartementet.

For nærmere informasjon om saksbehandlingen viser vi til OEDs «Retningslinjer for revisjon av konsesjonsvilkår for vassdragskonsesjoner» og annen nyttig informasjon som finnes på [NVEs nettside om revisjon av konsesjonsvilkår](#).

Øvrige bemerkninger

NVE godkjente detaljplaner i vedtak datert 20.04.2017 for bygging av løsmasseterskler i Kolfosselva. Dette tiltaket legger til rette for et større vanndekket areal i elva ved mulige utfall av Kolfoss kraftstasjon, og begrenser stranding av fisk. I e-post av 16.03.2018 opplyser Tussa Energi at de snart går inn i en ev. ny byggesesong, og etterlyser status i NVEs behandling av revisjonssaken. De har planer om å bygge terskler på elvestrekningen mellom utløpet av Kolfossen kraftverk og ned til elva møter Eidsvatnet.

NVE legger til grunn at allerede omsøkte biotopjusterende tiltak iverksettes som planlagt. Positive effekter for vassdragsmiljøet av de planlagte tiltakene vil inngå i NVEs vurdering av revisjonssaken.

Klageadgang

Denne avgjørelsen kan påklages til Olje- og energidepartementet innen tre uker fra underretningen er kommet frem til parten, jf. forvaltningslovens kapittel VI. En eventuell klage skal begrunnes skriftlig, stiles til OED og sendes gjennom NVE. Vi foretrekker elektronisk oversendelse til vår sentrale e-postadresse nve@nve.no.

Med hilsen

Rune Flatby
avdelingsdirektør

Carsten Stig Jensen
seksjonssjef

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

Vedlegg: Mal for revisjonsdokument og Infoark for revisjon av konsesjonsvilkår

Kopi til:

Eid kommune
Fylkesmannen i Møre og Romsdal
Fylkesmannen i Sogn og Fjordane
Mørevassdraget Elveeigarlag
Naturvernforbundet i Ørsta og Volda
SOGN OG FJORDANE FYLKESKOMMUNE v/Merete Farstad
Vannregion Møre og Romsdal v/Arne Håkon Sandnes
Vannregion Møre og Romsdal v/Håkon Slutaas
Vannregion Møre og Romsdal v/Pernille Eriksdatter Giske
Volda Jeger og Sportsfiskarlag
Volda kommune